

Postup školy v případě podezření na šikanu

Škola vytváří bezpečné prostředí a při podezření na šikanu postupuje bez zbytečného odkladu. Prioritou je ochrana ohroženého žáka, zastavení ubližování a volba postupu odpovídajícího závažnosti situace. Řešení koordinuje vedení školy ve spolupráci se školním metodikem prevence a dalšími pověřenými pracovníky školního poradenského pracoviště.

1. Co je a není šikana

Šikana je záměrné agresivní chování, jehož cílem je druhému ublížit nebo jej ponížit. Typický bývá nepoměr sil a bezmocnost ohroženého žáka. Může mít podobu fyzickou, slovní, vztahovou, sociální nebo elektronickou (kyberšikana). Opakování není vždy nezbytnou podmínkou. Za šikanu nelze automaticky považovat každý konflikt, jednorázovou agresi nebo škádlení; vždy se posuzují konkrétní okolnosti, záměr, nepoměr sil a dopad na dítě.

2. Jak škola postupuje při podezření na šikanu

- bezprostředně zajistí bezpečí ohroženého žáka a zabrání pokračování ubližování;
- informuje vedení školy a školního metodika prevence a určí osoby, které případ řeší;
- vede citlivé individuální rozhovory s ohroženým žákem, oznamovatelem a vhodnými svědky; neprovádí společnou konfrontaci oběti a podezřelého agresora;
- po zajištění základních informací vede individuální rozhovor s podezřelým žákem či žáky;
- zákonné zástupce informuje ve vhodné fázi tak, aby nebyla ohrožena bezpečnost dítěte ani průběh šetření;
- zvolí přiměřená výchovná a nápravná opatření, práci s třídou a následnou kontrolu, zda šikana ustala;
- při nejistotě nebo pokročilé šikaně využije odbornou pomoc, např. SVP Archa Chrudim, PPP nebo jiné vhodné odborné pracoviště.

3. Pokročilá nebo akutní šikana

Při závažném nebo akutním násilí škola násilí ihned zastaví, oddělí zúčastněné, zajistí dohled a ochranu oběti i ostatních žáků. Podle zdravotního stavu přivolá zdravotnickou záchrannou službu (155/112). Při podezření na trestný čin, bezprostředním ohrožení nebo jiné situaci vyžadující policejní zásah kontaktuje Policii ČR (158) a respektuje její pokyny. Škola nevede vlastní vyšetřování nad rámec nezbytný k zajištění bezpečí a základních informací. Podle povahy případu posoudí také splnění zákonných podmínek pro oznámení OSPOD.

4. Výchovná a nápravná opatření

Vůči žákovi, který se dopustil šikany, škola volí přiměřené postupy podle školského zákona, prováděcích předpisů, školního řádu a pravidel hodnocení. Podle závažnosti může jít zejména o napomenutí, důtku nebo důtku ředitele školy; závažnost jednání se může promítnout také do hodnocení chování. Součástí řešení je práce s původcem šikany, ochrana oběti a cílená práce s třídním kolektivem.

5. Kyberšikana

Pokud se škola o kyberšikaně dozví, situaci zmapuje a posoudí její souvislost se školním prostředím, vztahy mezi žáky a dopad na bezpečí a vzdělávání dítěte. Je vhodné uchovat důkazy (např. snímky obrazovky, odkazy, časy a identifikaci účtů), zabránit dalšímu šíření materiálu a podle závažnosti zapojit zákonné zástupce, odborné služby nebo Policii ČR.

6. Na co mohou rodiče upozornit školu

Jednotlivý znak sám o sobě není důkazem šikany. Pozornost je vhodná zejména tehdy, když se více změn objevuje současně, opakuje se nebo se jejich intenzita zvyšuje.

- dítě se škole vyhýbá, mění cestu do školy, je často osamocené nebo nápadně vyhledává blízkost dospělých;
- náhle se zhoršuje prospěch, docházka, nálada nebo zájem o školu;
- má poškozené či ztracené věci, nevysvětlitelné odřeniny nebo modřiny;
- je terčem posměchu, vyhrožování, ponižování, vydírání, fyzických útoků nebo cíleného ubližování v online prostředí.

7. Doporučení rodičům

Pokud máte podezření na šikanu, dítěti naslouchejte, berte jeho sdělení vážně a vyhněte se společné konfrontaci s jinými dětmi nebo jejich rodiči. Obaťte se na třídního učitele, školního metodika prevence nebo vedení školy. U kyberšikany uchovejte dostupné důkazy. Při bezprostředním ohrožení zdraví, života nebo bezpečí dítěte jednejte neprodleně; podle situace volejte 155/112 nebo Policii ČR 158. Zmínky o sebepoškozování nebo sebevraždě je nutné vždy brát vážně a bez odkladu zajistit odbornou pomoc.

8. Spolupráce s odbornými institucemi

Podle povahy případu škola spolupracuje zejména s PPP, SVP Archa Chrudim, zdravotnickými a terapeutickými službami, OSPOD a Policií ČR.

Metodická a právní opora

- zákon č. 561/2004 Sb., školský zákon, ve znění pozdějších předpisů;
- vyhláška č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání, ve znění účinném pro školní rok 2026/2027;
- Metodický pokyn MŠMT k prevenci a řešení šikany ve školách a školských zařízeních, č. j. MSMT-21149/2016;
- Metodické doporučení MŠMT k primární prevenci rizikového chování, č. j. 21291/2010-28, v aktuálním znění;
- Metodické doporučení MŠMT ke spolupráci škol a školských zařízení s Policií ČR, č. j. MSMT-6167/2025-1.

Aktualizováno 09.09.2026